

Paper: Hvordan kan naturfags- og literacydidaktikere fra læreruddannelsen og naturfagslærere i grundskolen udvikle en praksisnær naturfaglig læsedidaktik?

Forfatter: Maiken Rahbek Thyssen, adjunkt, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Gitte Hjarnø, lektor, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Marianne Oksbjerg, lektor, ph.d., University College Nordjylland

Abstract

I dette oplæg tager vi afsæt i projektet *Naturfaglig læsning – at lære med tekster i naturfagsundervisningen* (2023-2026). Naturfaglige tekster er oftest svært tilgængelige, og for mange elever fungerer de ikke som en ressource, men snarere som en forhindring for at tilegne sig naturfaglig viden og deltage i undervisningen (Bremholm, 2013). Det overordnede formål med projektet er at udvikle en ny naturfaglig læsedidaktik. Læsedidaktikken skal på centrale områder understøtte elever i 7.-9.kl. i at lære med naturfagernes mange forskellige teksttyper i fysik/kemi, geografi og biologi (Shanahan & Shanahan, 2012).

I projektet samarbejder 18 naturfagslærere i udskoling og 12 eksperter i naturfags- og literacydidaktik fra landets i alt seks professionshøjskoler. Projektets første fases undersøgelse af naturfagslæreres læremiddelbrug peger på, at tekster spiller en central rolle i naturfagsundervisningen (Bremholm et al., 2023).

På baggrund af den anden fases observationer af, hvordan tekster indgår i udskolingens naturfagsundervisning, samarbejder vi i efteråret 24 og foråret 25 i projektets tredje fase med naturfagslærerne på seks forskellige skole om afprøvninger og udvikling af naturfaglig læsedidaktik. Projektet består af fem faser og i denne præsentation fokuserer vi på den tredje fases udvikling og afprøvning af læsedidaktiske temaer. Tredje fase af projektet er designet som et aktionsforskningsprojekt, hvor vi på baggrund af resultaterne fra fase to udvikler prøvehandlinger på samarbejds møder på skolerne (Bradbury, 2015). Prøvehandlingerne afprøves i undervisningen, hvor eksperterne fra læreruddannelsen observerer. Efterfølgende evalueres og videreudvikles vi de læsedidaktiske tiltag på nye samarbejds møder.

I præsentationen vil vi som tre ud af de 12 eksperter fokusere på empiriske nedslag fra forskningsprojektet og diskutere konturerne til nye læsedidaktiske tiltag. De foreløbige resultater tyder på, at naturfaglig læsning styrkes gennem delprocesser og transformativ læseaktiviteter.

Keywords: Naturfaglig læsning, læsedidaktik, literacy

Referencer

- Bremholm, J., Sillasen, M.K., Buch, B. & Puck, M.R. (2023). *Naturfagernes læremidler: Kortlægning af læremiddelbrug i naturfag i den danske grundskole*. Rapport. Nationalt Videncenter for Læsning.
- Bremholm, J. (2013). *Veje og vildveje til læsning som ressource: Teksthændelser i naturfagsundervisning med og uden læseguide - Et interventionsstudie om literacy i naturfag i udskoling*. Ph.D-afhandling: Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet.
- Bradbury, H. (red) (2015). *The Sage Handbook of Action Research* (3. ed.). Sage Publications
- Shanahan, T. & Shanahan, C. (2012). What Is Disciplinary Literacy and Why Does It Matter? *Topics in Language Disorders*. 32(1): pp. 7-18, January/March 2012. | DOI: 10.1097/TLD.0b013e318244557a